Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100967

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-10-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 96-А від 21.09.2023р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бережна Антоніна Валентинівна
2. Antonina V. Berezhna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 05-09-2023

Спеціальність за освітою: Медико-профілактична справа

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): СВР 14_1951

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76, 76.33, 76.33.43

Тема дисертації:

1. Оптимізація епідеміологічного нагляду за інфекціями, що пов'язані з внутрішньосудинними катетерами, в багатопрофільному стаціонарі

2. Optimization of epidemiological surveillance of intravascular catheter-related infections in a multidisciplinary hospital

Реферат:

1. Внутрішньосудинні катетери (ВСК) широко використовують в клінічній практиці з діагностичною та лікувальною метою, однак їх використання пов'язано з ризиком виникнення інфекційних ускладнень. В Україні протягом тривалого часу не було належним чином організовано виявлення та реєстрацію випадків інфекцій, що пов'язані з наданням медичної допомоги (ІПМД), в тому числі інфекцій, що пов'язані з внутрішньосудинними катетерами (ІПВК). Ті поодинокі випадки, які реєструвались, не віддзеркалювали реальну захворюваність на ІПВК. Було відсутнє стандартне епідеміологічне визначення випадків ІПВК, критерії діагностики та лікування. На законодавчому рівні не були затверджені питання профілактики та інфекційного контролю за ІПВК. Під час виконання дисертаційного дослідження було проведено мікробіологічний моніторинг в багатопрофільному стаціонарі з оцінкою спектру штамів, що циркулюють, та визначенням ролі Staphylococcus aureus і S. epidermidis в біологічних системах госпітального середовища.

Епідеміологічний метод включав проведення ретроспективного, проспективного епідеміологічного аналізу та крос-секційного епідеміологічного дослідження. Була проведена експертна оцінка 131 медичної карти (МК) стаціонарних хворих з нейрохірургічними захворюваннями, які перебували у відділенні анестезіології та інтенсивної терапії (ВАІТ) в 2019 році, на предмет документування процедури катетеризації та правильності використання антибактеріальних препаратів. Проспективне епідеміологічне дослідження передбачало проведення спостереження за пацієнтами з ВСК та включало два етапи. На першому етапі спостереження проводилось для виявлення особливостей застосування ВСК, визначення клініко-епідеміологічних ознак ІПВК та факторів ризику катетер-асоційованих флебітів. Другий етап дослідження було реалізовано після впровадження оптимізованої системи епідеміологічного нагляду для оцінки її ефективності. Всього було проведено спостереження за 182 пацієнтами із ВСК та 249 місцями катетеризації. Крос-секційне епідеміологічне дослідження включало проведення опитування 123 медичних працівників (МП) щодо роботи з ВСК, опитування 239 здобувачів закладів вищої медичної освіти (з них 133 особи – здобувачі медичних факультетів; 106 осіб – здобувачі стоматологічного факультету) та 410 батьків дітей шкільного й дошкільного віку щодо визначення їхнього рівня знань, прихильності та практики використання антибіотиків. За результатами дослідження 1115 зразків крові на стерильність, відібраних у пацієнтів багатопрофільного стаціонару м. Харкова у 2014-2018 роках виявлено, що протягом всього періоду зі зразків крові пацієнтів виділяли штами S. aureus. Інший патоген, який щорічно (крім 2014 року) виділяли з крові пацієнтів – S. epidermidis. Також щорічно (крім 2015 року) з крові пацієнтів виділяли ізоляти Streptococcus haemolyticus. Практичне значення отриманих результатів. Для лікарів-епідеміологів та фахівців з інфекційного контролю розроблено засоби реєстрації, моніторингу та аналізу епідемічної ситуації щодо ІПВК. Зокрема, створено «Форму експертної оцінки медичної карти стаціонарного хворого щодо наявності факторів ризику інфекцій кровотоку», «Карту епідеміологічного спостереження за стаціонарним хворим для встановлення факторів ризику інфекцій, пов'язаних з використанням внутрішньосудинних катетерів», про що отримано 2 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір. Розроблений спосіб оцінки епідемічної ситуації щодо КАІК у багатопрофільному ЛПЗ дозволяє окремо для кожного відділення ЛПЗ визначати поточну епідемічну ситуацію враховуючи забезпеченість відділення МП, заповненість відділення пацієнтами, тяжкість стану пацієнтів та особливості їх лікування. Для оцінки рівня знань, прихильності та практики використання судинних катетерів медичними працівниками розроблено опитувальник «Використання внутрішньосудинних катетерів у клінічній практиці», який дозволяє виявити прогалини у їх фаховій підготовці при роботі та догляді за судинними катетерами. Для оцінки рівня знань, прихильності та практики використання антибіотиків здобувачами вищої освіти розроблено опитувальник «Оцінка використання антибіотиків студентами медичних та немедичних закладів вищої освіти». Практичну значущість результатів дисертаційної роботи підтверджено трьома Інформаційними листами про нововведення в системі охорони здоров'я. Результати дисертації впроваджено в роботу ЛПЗ Харківської, Полтавської та Одеської областей та закладів вищої медичної освіти Дніпропетровської та Одеської областей, що підтверджено 18 актами впровадження.

2. Intravascular catheters (IVC) are widely used in clinical practice for diagnostic and therapeutic purposes, but their use is associated with the risk of infectious complications. In Ukraine, detection and registration of healthcare-associated infections (HAI), including intravascular catheter-related infections (ICRI), has not been properly organized for a long time. Those isolated cases that were registered did not show the real incidence of ICRI. There was a lack of a standard epidemiological definition of cases of ICRI, criteria for diagnosis and treatment. At the legislative level, the issues of prevention and infection control for ICRI have not been approved. Currently, due to the lack of objective data regarding the actual number of cases of ICRI, it is impossible to analyze the multi-year dynamics of the incidence, assess the epidemic situation in the healthcare settings of Ukraine, identify gaps in the epidemiological surveillance system, improve the content and quality of measures for infection control and prevention of ICRI, especially in conditions of increasing antibiotic resistance of microorganisms. In this connection, the aim of the study is to develop a scientifically based model for optimizing the system of epidemiological surveillance of ICRI in a multidisciplinary hospital in the context of increasing antibiotic resistance

of microorganisms – causative agents of HAI into account the socio-economic situation in Ukraine. The practical significance of the results. Means of registration, monitoring and analysis of the epidemic situation regarding ICRI have been developed for epidemiologists and infection control specialists. The "Form of expert assessment of the inpatient's medical card on the presence of risk factors for bloodstream infections", "Epidemiological surveillance card for inpatients to determine risk factors for intravascular catheter-related infections" was developed (it was received 2 copyright registration certificates). The developed method of assessing the epidemic situation regarding CRBSI in a multidisciplinary hospital allows to determine the current epidemic situation based on information about the provision by HCW in the department, the number of patients, the severity of the patient's condition and the peculiarities of patient's treatment. To assess the level of knowledge, attitudes and practices of using vascular catheters by HCW, a questionnaire "Use of intravascular catheters in clinical practice" was developed, which allows to identify gaps in their professional training in the work and care of vascular catheters. To assess the level of knowledge, attitudes and practices of the use of antibiotics by students, a questionnaire "Assessment of the use of antibiotics by students of medical and non-medical institutions of higher education" was developed. The practical significance of the results of the thesis was confirmed by 3 Information Letters on Innovations in the Health Care System. The results of the thesis have been implemented in the work of healthcare settings of Kharkiv, Poltava and Odesa regions and medical universities of Dnipropetrovsk and Odesa regions, which is confirmed by 18 acts of implementation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Бережна, А. В., Новіков, С. Д., & Чумаченко, Т. О. (2020). Моніторинг використання периферичних венозних катетерів у хірургічному стаціонарі. Східноукраїнський медичний журнал, 8(3), 314–323.
- 2. Бережна, А. В., Новіков, С. Д., & Чумаченко Т. О. (2020). Оцінка рівня знань, прихильності та практики медичних працівників щодо роботи із судинними катетерами та запобігання інфекційним ускладненням катетеризації судин. Інфекційні хвороби, 3, 50–59.
- 3. Berezhna, A. V., Tertyshnyi, V. O., Makarova, V. I., & Chumachenko, T. O. (2021). Staphylococcus aureus and S. epidermidis in biological systems of hospital environment: Antibiotic resistance patterns in regions of Ukraine. Regulatory Mechanisms in Biosystems, 12 (1), 160–168.
- 4. Бережна, А. В. (2021). Документування процедури катетеризації судин в багатопрофільному стаціонарі як складова епідеміологічного нагляду за інфекціями, що пов’язані з внутрішньосудинними катетерами. Медицина сьогодні і завтра, 90(2), 63–69.
- 5. Бережна, А. В. (2022). Епідеміологічний нагляд за інфекціями, що пов’язані з внутрішньосудинними катетерами, в багатопрофільному стаціонарі: проблеми та шляхи вирішення. Медицина сьогодні і завтра, 91(1), 17–28.
- 6. Zhaldak, N. Yu., Berezhna, A. V., Lugova, H. V., Chumachenko, T. O., & Ivanko, O. M. (2018). Level of parental awareness about the problem of antibiotic resistance: A survey among urban residents in Ukraine. Rational use of antibiotics: 1st International Congress abstracts (pp. 66–67). 15–16 November, 2018, Kyiv, Ukraine.
- 7. Бережна, А. В., Чумаченко, Т. О., & Поливянна, Ю. І. (2018). Оцінка знань, прихильності та практик щодо використання антибіотиків студентами медичних факультетів. Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біологічна безпека: матеріали науково- практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої щорічним «Читанням» пам’яті академіка Л. В.

Громашевського та приуроченої до 25-річчя Національної академії медичних наук України (с. 28–30). 11–12 жовтня, 2018, Київ, Україна.

- 8. Berezhna, A., Gorlenko, T., & Chumachenko, T. (2019). Spectrum of microorganisms isolated during microbiological examination of vascular catheters: patients with kidney diseases in the center of attention. Fourth Annual BTRP Ukraine Regional One Health Research Symposium: Abstract Directory (p. 305). 20–24 May, 2019, Kyiv, Ukraine.
- 9. Berezhna, A., & Nechyporuk, I. (2020). Implementation of intravascular catherers bandles to improve patient safety. ISIC-2020 [International Scientific Interdisciplinary Conference for medical students and young scientists]: abstract book (pp. 42–43). 08–09 October, 2020, Kharkiv, Ukraine.
- 10. Бережна, А. В., & Чумаченко, Т. О. (2020). Фактори ризику виникнення флебітів у пацієнтів із периферичними венозними катетерами: проспективне епідеміологічне дослідження. «Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біологічна безпека» (15–16 жовтня 2020, Київ, Україна): матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої щорічним читанням пам'яті академіка Л. В. Громашевського. Актуальна інфектологія, 8(5), 122–123.
- 11. Бережна, А. В., & Чумаченко, Т. О. (2020). Джерела інфекції ізолятів Staphylococcus aureus у контексті катетер-асоційованих інфекцій кровотоку: роль мікробіологічного моніторингу в лікувально-профілактичному закладі. Актуальні питання дерматології, венерології та ВІЛ/СНІД-інфекції: матеріали наукової конференції присвяченої 160-річчю професора М. В. Типцева (с. 290-294). 10–11 листопада, 2020, Харків, Україна: ТОВ «ЕСТЕТ ПРІНТ».
- 12. Бережна, А. В., & Тертишний, В. О. (2021). Порівняльний аналіз спектру бактеріемій у пацієнтів відділень хірургічного профілю та інтенсивної терапії в Полтавській області. Медицина третього тисячоліття: збірник тез міжвузівської конференції молодих вчених та студентів (с. 287–289). 18–20 січня, 2021, Харків, Україна.
- 13. Berezhna, A., Makarova, V., & Chumachenko, T. (2021). The practices of antibiotics application in neurosurgical patients in Ukraine: A cohort study. Journal of Education, Health and Sport, 11(6), 291–300.
- 14. Бережна, А. В., & Чумаченко, Т. О. (2018). Оцінка правильності використання антибіотиків для особистих потреб студентами медичних університетів. Actual Infectology, 6(5), 66–67.
- 15. Бережная, А. В. (2019). Факторы риска катетер-ассоциированных инфекций кровотока (обзор литературы). Серия конференций ЗКМУ имени Марата Оспанова, VII, 33–39.
- 16. Бережная, А. В. (2019). Международный опыт внедрения бандлов по профилактике катетер-ассоциированных инфекций кровотока в лечебные учреждения (обзор литературы). Первая Бухарская международная конференция студентов-медиков и молодежи: материалы конференции (том 1, с. 40–42). 23–25 мая, 2019, Бухара, Республика Узбекистан: БухГМИ.
- 17. Бережная, А. В. (2019). Осведомленность студентов стоматологического факультета об антибиотиках и их действии на организм. Вестник Ташкентской медицинской академии, спец. вып., посвященный Дню молодых ученых, 4–5.
- 18. Бережная, А. В. (2019). Роль стафилококков в этиологической структуре бактериемий в многопрофильном стационаре. Проблемы биологии и медицины, 1.1 (108), 368.
- 19. Lugova, H., Ivanko, O., Chumachenko, T., Mon, A. A., & Berezhna, A. (2020). Parental knowledge, attitudes and practices regarding antibiotic use in children with upper respiratory infections in Ukraine. International Journal of Infectious Diseases, 101 (S1), 59. https://doi.org/10.1016/j.ijid.2020.09.185.
- 20. Чумаченко, Т. О., & Бережна, А. В. (2019). Науковий твір «Опитувальник “Оцінка використання антибіотиків студентами медичних та немедичних закладів вищої освіти”» (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 84620, дата реєстрації 21.01.2019). Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.
- 21. Чумаченко, Т. О., & Бережна, А. В. (2019). Науковий твір «Опитувальник “Використання внутрішньосудинних катетерів у клінічній практиці”» (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на

твір № 84621, дата реєстрації 21.01.2019). Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

- 22. Бережна, А. В., & Чумаченко, Т. О. (2019). Науковий твір «Форма експертної оцінки медичної карти стаціонарного хворого щодо наявності факторів ризику інфекцій кровотоку» (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 91939, дата реєстрації 28.08.2019). Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.
- 23. Бережна, А. В., & Чумаченко, Т. О. (2019). Науковий твір «Карта епідеміологічного спостереження за стаціонарним хворим для встановлення факторів ризику інфекцій, пов'язаних з використанням внутрішньосудинних катетерів» (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 91940, дата реєстрації 28.08.2019). Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0115U000232; 0118U000944

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чумаченко Тетяна Олександрівна

2. Tatiana A. Chumachenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Доан Світлана Іванівна

2. Svitlana I. Doan

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: 000-0001-6789-3243

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватний заклад вищої освіти Міжнародний Європейський Університет

Код за ЄДРПОУ: 42947833

Місцезнаходження: проспект Академіка Глушкова, 42, Київ, 03187, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирик Дмитро Леонідович
2. Dmytro L. Kyryk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8521-3782

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанський Дмитро Олександрович
2. Dmytro O. Stepanskyi

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6350-8176

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коцар Олена Василівна

2. Olena V. Kotsar

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3797-1068

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Мішина Марина Митрофанівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Мішина Марина Митрофанівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Степаненко Алла Олександрівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна